

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
מטות - מסעי תשפ"ד

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַעֲשְׂרוֹת פֶּרֶק ג

א. הַמַּעֲבִיר תְּאֵנִים בַּחֲצֵרוֹ לְקָצוֹת - בָּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ אוֹכְלִין וּפְטוּרִין. הַפּוֹעֲלִים שֶׁעִמּוֹ - בִּזְמַן שֶׁאֵין לָהֶם עָלָיו מְזוֹנוֹת, אוֹכְלִין וּפְטוּרִין. אֲבָל אִם יֵשׁ לָהֶם עָלָיו מְזוֹנוֹת - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יֹאכְלוּ: ב. הַמּוֹצִיא פּוֹעֲלָיו לַשָּׂדֶה: בִּזְמַן שֶׁאֵין לָהֶם עָלָיו מְזוֹנוֹת - אוֹכְלִין וּפְטוּרִין. וְאִם יֵשׁ לָהֶם עָלָיו מְזוֹנוֹת - אוֹכְלִין אַחַת מִן הַתְּאֵנָה, אֲבָל לֹא מִן הַסַּל וְלֹא מִן הַקֻּפָּה וְלֹא מִן הַמַּקְצֶה: ג. הַשּׂוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לַעֲשׂוֹת בַּזֵּיתִים, אָמַר לוֹ: 'עַל-מְנָת לֶאֱכֹל זֵיתִים' - אוֹכֵל אֶחָד אֶחָד וּפָטוּר. וְאִם צָרַךְ - חַיָּב. לְנַכֵּשׁ בַּבְּצָלִים, 'אָמַר לוֹ עַל מְנָת לֶאֱכֹל יָרָק' - מְקַרְטֵם עָלֶה עָלֶה וְאוֹכֵל. וְאִם צָרַךְ - חַיָּב: ד. מָצָא קְצִיצוֹת בַּדֶּרֶךְ, אֲפִלּוּ בְּצַד שָׂדֶה, וְכֵן תְּאֵנָה שֶׁהִיא נוֹטָה עַל הַדֶּרֶךְ, וּמָצָא תַּחְתֶּיהָ תְּאֵנִים - מֻתָּרוֹת מִשּׁוּם גָּזֵל. וּפְטוּרוֹת מִן הַמַּעֲשְׂרוֹת, וּבַזֵּיתִים וּבֶחָרוּבִים - חַיָּבִים. מָצָא גְּרוֹגְרוֹת, אִם דָּרְסוּ רוֹב בְּנֵי-אָדָם - חַיָּב. וְאִם לָאו - פָּטוּר. מָצָא פִּלְחֵי דְּבֵלָה - חַיָּב, שֶׁיְּדוּעַ שֶׁהֵן מִדָּבָר גָּמוּר. וְהֶחָרוּבִין: עַד שֶׁלֹּא כִּנְסָן לִרְאשׁ הַגָּג, מוֹרִיד מֵהֶם לַבְּהֵמָה - פָּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחֲזִיר אֶת הַמּוֹתָר: ה. אֵיזוֹ הִיא חָצֵר שֶׁהִיא חַיֶּבֶת בַּמַּעֲשְׂרוֹת? רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: חָצֵר הַצּוֹרִית, שֶׁהַכֵּלִים נִשְׁמָרִים בְּתוֹכָהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל שֶׁאֶחָד פּוֹתֵחַ וְאֶחָד נוֹעֵל - פְּטוּרָה. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁאֵין אָדָם בּוֹשׁ מִלֶּאֱכֹל בְּתוֹכָהּ - חַיֶּבֶת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל שֶׁנִּכְנָס לָהּ וְאֵין אוֹמֵר לוֹ: 'מָה אַתָּה מְבַקֵּשׁ'? - פְּטוּרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ - הַפְּנִימִית חַיֶּבֶת, וְהַחִיצוֹנָה פְּטוּרָה: ו. הַגַּגּוֹת פְּטוּרִין, אַף-עַל-פִּי שֶׁהֵם שֶׁל חָצֵר הַחַיֶּבֶת. בֵּית שַׁעַר, אַכְסַדְרָה וּמִרְפֶּסֶת - הֲרֵי אֵלּוּ כֶּחָצֵר. אִם חַיֶּבֶת - חַיָּבִין. וְאִם פְּטוּרָה - פְּטוּרִים: ז. הַצְּרִיפִין וְהַבִּרְגָנִין וְהָאֶלְקָטְיוֹת - פְּטוּרִין. סֻכַּת גִּנּוֹסָר, אַף-עַל-פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רֵחַיִם וְתַרְנְגוֹלִים - פְּטוּרָה. סֻכַּת הַיּוֹצְרִים - הַפְּנִימִית חַיֶּבֶת, וְהַחִיצוֹנָה פְּטוּרָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל שֶׁאֵינָהּ דִּירַת הַחַמָּה וְדִירַת הַגְּשָׁמִים - פְּטוּרָה. סֻכַּת הֶחָג בֶּחָג, רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב, וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין: ח. תְּאֵנָה שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בֶּחָצֵר, אוֹכֵל אַחַת אַחַת וּפָטוּר. וְאִם צָרַךְ - חַיָּב. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַחַת בִּימִינוֹ וְאַחַת בִּשְׂמֹאלוֹ וְאַחַת בְּפִיו. עָלָה לִרְאשָׁהּ - מְמַלֵּא חֵיקוֹ וְאוֹכֵל: ט. גֶּפֶן שֶׁהִיא נְטוּעָה בֶּחָצֵר, נוֹטֵל אֶת כָּל הָאֶשְׁכּוֹל. וְכֵן בָּרִמּוֹן, וְכֵן בָּאֲבַטִּיחַ, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מְגָרְגֵר בָּאֶשְׁכּוֹלוֹת, וּפוֹרֵט בָּרִמּוֹן, וְסוֹפֵת בָּאֲבַטִּיחַ. כְּסִבָּר שֶׁהִיא זְרוּעָה בֶּחָצֵר, מְקַרְטֵם עָלֶה עָלֶה וְאוֹכֵל. וְאִם צָרַךְ - חַיָּב. הַסִּיאָה וְהָאֱזוֹב

וְהַקּוֹרְנִית שֶׁבֶּחָצֵר, אִם הָיוּ נִשְׁמָרִים - חַיָּבִין: י. תְּאֵנָה שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בֶּחָצֵר וְנוֹטָה לַגִּנָּה - אוֹכֵל כְּדַרְכּוֹ וּפָטוּר. עוֹמֶדֶת בַּגִּנָּה וְנוֹטָה לֶחָצֵר: אוֹכֵל אַחַת אַחַת - פָּטוּר. וְאִם צָרַף - חַיָּב. עוֹמֶדֶת בָּאָרֶץ וְנוֹטָה לְחוּצָה־לָאָרֶץ, בְּחוּצָה לָאָרֶץ וְנוֹטָה לָאָרֶץ - הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָעִקָּר. וּבְבָתֵּי עָרֵי חוֹמָה - הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָעִקָּר. וּבְעָרֵי מִקְלָט: הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַנּוֹף. וּבִירוּשָׁלַיִם: הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַנּוֹף:

מַעֲשְׂרוֹת פֶּרֶק ד

א. הַכּוֹבֵשׁ, הַשּׁוֹלֵק, הַמּוֹלֵחַ בַּשָּׂדֶה - חַיָּב. הַמְכַמֵּן בָּאֲדָמָה - פָּטוּר. הַמְטַבֵּל בַּשָּׂדֶה - פָּטוּר. הַפּוֹצֵעַ זֵיתִים שֶׁיֵּצְא מֵהֶם הַשָּׂרָף - פָּטוּר. הַסּוֹחֵט זֵיתִים עַל בְּשָׂרוֹ - פָּטוּר. אִם סָחַט וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ - חַיָּב. הַמְקַפֵּא לַתַּבְשִׁיל - פָּטוּר. לַקְּדֵרָה - חַיָּב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּבוֹר קָטָן: ב. תִּינוֹקוֹת שֶׁטָּמְנוּ תְּאֵנִים לַשַּׁבָּת, וְשָׁכְחוּ לְעַשְּׂרָן, לֹא יֹאכְלוּ לְמוֹצָאֵי־שַׁבָּת עַד שֶׁיְּעַשְּׂרוּ. כַּלְכָּלַת שַׁבָּת, בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף הַלּוֹקֵט אֶת הַכַּלְכָּלָה לְשִׁלְחַ לַחֲבֵרוֹ - לֹא יֹאכַל עַד שֶׁיְּעַשֵּׂר: ג. הַנּוֹטֵל זֵיתִים מִן הַמַּעֲטָן, טוֹבֵל אֶחָד אֶחָד בַּמֶּלַח וְאוֹכֵל. אִם מָלַח וְנָתַן לְפָנָיו - חַיָּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִן הַמַּעֲטָן הַטָּהוֹר - חַיָּב, וּמִן הַטָּמֵא - פָּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחֲזִיר אֶת הַמּוֹתָר: ד. שׁוֹתִים עַל הַגַּת, בֵּין עַל הַחַמִּין בֵּין עַל הַצּוֹנֶן פָּטוּר, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק מְחַיֵּב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עַל הַחַמִּין חַיָּב, וְעַל הַצּוֹנֶן פָּטוּר: ה. הַמְקַלֵּף שְׁעוֹרִים, מְקַלֵּף אַחַת אַחַת וְאוֹכֵל. וְאִם קִלֵּף וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ - חַיָּב. הַמּוֹלֵל מְלִילוֹת שֶׁל חִטִּים, מְנַפֶּה מִיָּד לְיָד וְאוֹכֵל. וְאִם נִפָּה וְנָתַן לְתוֹךְ חֵיקוֹ - חַיָּב. כְּסִבָּר שֶׁזְּרָעָהּ לְזֶרַע - יְרָקָהּ פָּטוּר. זְרָעָהּ לְיָרָק - מִתְעַשֶּׂרֶת זֶרַע וְיָרָק. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַשֶּׁבֶת מִתְעַשֶּׂרֶת זֶרַע וְיָרָק וְזִירִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ מִתְעַשֵּׂר זֶרַע וְיָרָק, אֶלָּא הַשַּׁחֲלַיִם וְהַגַּרְגִּיר בִּלְבָד: ו. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: תְּמָרוֹת שֶׁל תִּלְתָּן וְשֶׁל חַרְדָּל וְשֶׁל פּוֹל הַלָּבָן - חַיָּבוֹת בַּמַּעֲשֵׂר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַצְּלַף מִתְעַשֵּׂר תְּמָרוֹת וַאֲבִיּוֹנוֹת וְקַפְרֵס. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מִתְעַשֵּׂר אֶלָּא אֲבִיּוֹנוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן פֵּרִי:

מַעֲשְׂרוֹת פֶּרֶק ה

א. הָעוֹקֵר שְׁתָלִים מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ וְנָטַע לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ - פָּטוּר. לָקַח בְּמִחְבָּר לַקַּרְקַע - פָּטוּר. לָקַט לִשְׁלֹחַ לַחֲבֵרוֹ - פָּטוּר. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ כַּיּוֹצֵא בָּהֶם נִמְכָּרִים בַּשּׁוּק - הֲרֵי אֵלּוּ חַיָּבִין: ב. הָעוֹקֵר לֶפֶת וּצְנוֹנוֹת מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ, וְנוֹטֵעַ לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ לְזֶרַע - חַיָּב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא גָּרְנָן. בְּצָלִים, מִשֶּׁהִשְׁרִישׁוּ בָּעֲלִיָּה - טְהֵרוּ מִלְּטַמֵּא. נָפְלָה עֲלֵיהֶם

מַפֹּלֶת וְהֵם מְגֻלִּים - הֲרֵי אֵלּוּ כִּנְטוּעִים בַּשָּׂדֶה: ג. לֹא יִמְכֹּר אָדָם אֶת פֵּרוֹתָיו מִשֶּׁבָּאוּ לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת לְמִי שֶׁאֵינוֹ נֶאֱמָן עַל הַמַּעַשְׂרוֹת, וְלֹא בַּשְּׁבִיעִית לְמִי שֶׁהוּא חָשׁוּד עַל הַשְּׁבִיעִית. וְאִם בִּכְּרוּ - נוֹטֵל אֶת הַבַּכּוּרוֹת וּמוֹכֵר אֶת הַשְּׁאָר: ד. לֹא יִמְכֹּר אָדָם אֶת תִּבְנוֹ וְאֶת גִּפְתּוֹ וְאֶת זַגָּיו, לְמִי שֶׁאֵינוֹ נֶאֱמָן עַל הַמַּעַשְׂרוֹת, לְהוֹצִיא מֵהֶן מַשְׁקִין. וְאִם הוֹצִיא - חַיָּב בְּמַעַשְׂרוֹת וּפָטוּר מִן הַתְּרוּמָה, שֶׁהַתּוֹרֵם, בְּלִבּוֹ עַל הַקָּטָעִים וְעַל הַצְּדָדִים וְעַל מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַתֶּבֶן: ה. הַלּוֹקֵחַ שְׂדֵה יָרָק בְּסוּרְיָא, אִם עַד שֶׁלֹּא בָּא לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת - חַיָּב. וּמִשֶּׁבָּא לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת - פָּטוּר, וְלוֹקֵט כְּדַרְכּוֹ וְהוֹלֵךְ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף יִשְׁכֹּר פּוֹעֲלִים וְיִלַּקֵּט. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים: בִּזְמַן שֶׁקָּנָה קַרְקַע, אֲבָל בִּזְמַן שֶׁלֹּא קָנָה קַרְקַע, אִם עַד שֶׁלֹּא בָּא לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת - פָּטוּר. רַבִּי אוֹמֵר: אַף לִפְּי חֶשְׁבּוֹן: ו. הַמְתַמֵּד וְנָתַן מַיִם בַּמִּדָּה וּמָצָא כְּדֵי מִדָּתוֹ - פָּטוּר. רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב. מָצָא יוֹתֵר עַל כְּדֵי מִדָּתוֹ, מוֹצִיא עָלָיו מִמָּקוֹם אַחֵר לִפְּי חֶשְׁבּוֹן: ז. חוֹרֵי הַנְּמָלִים שֶׁלָּנוּ בְּצַד הָעֲרֵמָה הַחַיֶּבֶת, הֲרֵי אֵלּוּ חַיָּבִים, שֶׁיְּדוּעַ שֶׁמִּדָּבָר הַגָּמוּר גּוֹרְרִין כָּל הַלַּיְלָה: ח. שׁוּם בַּעַל בֶּכִי, וּבָצָל שֶׁל רִכְפָּא, וּגְרִיסִין הַקִּילְקִין, וְהָעֲדָשִׁים הַמִּצְרִיּוֹת, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף הַקַּרְקָס, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אַף הַקּוּטְנִים - פְּטוּרִים מִן הַמַּעַשְׂרוֹת, וְנִלְקָחִין מִכָּל אָדָם בַּשְּׁבִיעִית. זֶרַע לוּף הָעֶלְיוֹן, זֶרַע כְּרִשִּׁים, זֶרַע בְּצָלִים, זֶרַע לֶפֶת וּצְנוֹנוֹת, וּשְׁאָר זְרָעוֹנֵי גִנָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִים - פְּטוּרִים מִן הַמַּעַשְׂרוֹת, וְנִלְקָחִין מִכָּל אָדָם בַּשְּׁבִיעִית, שֶׁאַף־עַל־פִּי שֶׁאֲבִיהֶן תְּרוּמָה - הֲרֵי אֵלּוּ יֵאָכְלוּ:

סְלִיק מַסֶּכֶת מַעַשְׂרוֹת

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי א

א. מַעֲשֵׂר שֵׁנִי - אֵין מוֹכְרִין אוֹתוֹ, וְאֵין מְמַשְׁכְּנִין אוֹתוֹ, וְאֵין מַחֲלִיפִין אוֹתוֹ, וְלֹא שׁוֹקְלִין כְּנֶגְדּוֹ. וְלֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ בִּירוּשָׁלַיִם: 'הֵילָךְ יַיִן וְתֵן לִי שֶׁמֶן'. וְכֵן שְׁאָר כָּל הַפֵּרוֹת. אֲבָל נוֹתְנִין זֶה לָזֶה מַתְּנַת חִנָּם: ב. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה: אֵין מוֹכְרִין אוֹתוֹ תָּמִים חַי, וְלֹא בַּעַל מוּם חַי וְשָׁחוּט, וְאֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ אֶת הָאִשָּׁה. הַבְּכוֹר - מוֹכְרִין אוֹתוֹ תָּמִים חַי, וּבַעַל מוּם - חַי וְשָׁחוּט. וּמְקַדְּשִׁין בּוֹ אֶת הָאִשָּׁה. אֵין מְחַלְּקִין מַעֲשֵׂר שֵׁנִי עַל אֲסִימוֹן וְלֹא עַל הַמַּטְבֵּעַ שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא, וְלֹא עַל הַמָּעוֹת שֶׁאֵינָן בִּרְשׁוּתוֹ: ג. הַלּוֹקֵחַ בְּהֵמָה לִזְבְחֵי שְׁלָמִים, אוֹ חַיָּה לִבְשַׂר תַּאֲוָה, יָצָא הָעוֹר לְחֻלִּין, אַף־עַל־פִּי שֶׁהָעוֹר מְרֻבֶּה עַל הַבָּשָׂר. כַּדֵּי יַיִן סְתוּמוֹת, מָקוֹם שֶׁדַּרְכָּן לִמְכֹּר סְתוּמוֹת - יָצָא קָנְקָן לְחֻלִּין. הָאֲגוּזִים וְהַשְּׁקֵדִים - יָצְאוּ קְלִפֵּיהֶם לְחֻלִּין. הַתָּמָד עַד שֶׁלֹּא

חֻמְיָן - אֵינוֹ נִלְקָח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר. וּמִשֶּׁחֻמְיָן - נִלְקָח בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר: ד. הַלּוֹקֵחַ חַיָּה לְזִבְחֵי שְׁלָמִים, בְּהֵמָה לִבְשַׂר תַּאֲוָה - לֹא יָצָא הָעוֹר לְחֻלִּין. כַּדֵּי יַיִן פְּתוּחוֹת אוֹ סְתוּמוֹת: מְקוֹם שֶׁדַּרְכָּן לִמְכֹּר פְּתוּחוֹת - לֹא יָצָא קַנְקַן לְחֻלִּין. סַלֵּי זֵיתִים וְסַלֵּי עֲנָבִים עִם הַכְּלִי - לֹא יָצְאוּ דְּמֵי הַכְּלִי לְחֻלִּין: ה. הַלּוֹקֵחַ מַיִם, וּמֶלַח, וּפֵרוֹת הַמְחֻבָּרִים לַקַּרְקַע, אוֹ פֵּרוֹת שֶׁאֵינָן יְכוֹלִין לְהַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם - לֹא קָנָה מַעֲשֵׂר. הַלּוֹקֵחַ פֵּרוֹת: שׁוֹגֵג - יַחְזְרוּ דָמִים לִמְקוֹמָן. מֵזִיד - יַעֲלוּ וְיֵאָכְלוּ בַּמָּקוֹם. וְאִם אֵין מִקְדָּשׁ - יִרָּקְבוּ: ו. הַלּוֹקֵחַ בְּהֵמָה: שׁוֹגֵג - יַחְזְרוּ דָּמֶיהָ לִמְקוֹמָן. מֵזִיד - תַּעֲלֶה וְתֵאָכֵל בַּמָּקוֹם. וְאִם אֵין מִקְדָּשׁ - תִּקָּבֵר עַל־יְדֵי עוֹרָהּ: ז. אֵין לוֹקְחִין עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וְקַרְקָעוֹת וּבְהֵמָה טְמֵאָה מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, וְאִם לָקַח - יֹאכַל כְּנֶגְדָּן. אֵין מְבִיאִין קְנֵי זָבִים, וְקִנֵּי זָבוֹת, וְקִנֵּי יוֹלְדוֹת, חַטָּאוֹת, וַאֲשָׁמוֹת, מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, וְאִם הֵבִיא - יֹאכַל כְּנֶגְדָּם. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא חוּץ לַאֲכִילָה וְלִשְׁתִּיָּה וּלְסִיכָה מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, יֹאכַל כְּנֶגְדּוֹ:

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי ב

א. מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, נִתָּן לַאֲכִילָה וְלִשְׁתִּיָּה וּלְסִיכָה, וְלֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לֶאֱכֹל, לָסוּךְ דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לָסוּךְ. לֹא יָסוּךְ יַיִן וְחֹמֶץ, אֲבָל סָךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן. אֵין מְפַטְּמִין שֶׁמֶן שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, וְאֵין לוֹקְחִין בִּדְמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁמֶן מְפֻטָּם, אֲבָל מְפַטֵּם הוּא אֶת הַיַּיִן. נָפַל לְתוֹכוֹ דְּבָשׁ וּתְבָלִין וְהִשְׁבִּיחוּ - הַשֶּׁבַח לְפִי חֶשְׁבּוֹן. דָּגִים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם הַקַּפְלוּטוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהִשְׁבִּיחוּ - הַשֶּׁבַח לְפִי חֶשְׁבּוֹן. עִסָּה שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁאֲפָאָהּ וְהִשְׁבִּיחָה - הַשֶּׁבַח לַשֵּׁנִי. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁשִּׁבְחוֹ נִכָּר - הַשֶּׁבַח לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן. וְכָל שֶׁאֵין שִׁבְחוֹ נִכָּר - הַשֶּׁבַח לַשֵּׁנִי: ב. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵין סָכִין שֶׁמֶן שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם. וַחֲכָמִים מַתִּירִין. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן: אִם הֵקֵל בִּתְרוּמָה חֲמוּרָה, לֹא נָקֵל בְּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי הַקַּל?! אָמַר לָהֶם: מַה לֹּא אִם הֵקֵל בַּתְּרוּמָה הַחֲמוּרָה, מְקוֹם שֶׁהֵקֵל בַּכַּרְשִׁינִים וּבַתִּלְתָּן, נָקֵל בְּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי הַקַּל, מְקוֹם שֶׁלֹּא הֵקֵל בַּכַּרְשִׁינִים וּבַתִּלְתָּן!: ג. תִּלְתָּן שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי - תֵּאָכֵל צְמְחוֹנִים. וְשֶׁל תְּרוּמָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כָּל מַעֲשֶׂיהָ בְּטָהֳרָה, חוּץ מֵחֲפִיפָתָהּ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כָּל מַעֲשֶׂיהָ בְּטֻמְאָה, חוּץ מִשְּׁרִיָּתָהּ: ד. כַּרְשִׁינֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי - יֵאָכְלוּ צְמְחוֹנִים, וְנִכְנָסִין לִירוּשָׁלַיִם וְיוֹצְאִין. נִטְמְאוּ - רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יִתְחַלְּקוּ לְעִסּוֹת, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִפָּדוּ. וְשֶׁל תְּרוּמָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שׁוֹרִין וְשָׁפִין בְּטָהֳרָה, וּמַאֲכִילִין בְּטֻמְאָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים שׁוֹרִין בְּטָהֳרָה, וְשָׁפִין וּמַאֲכִילִין

בְּטָמְאָה. שַׁמַּאי אוֹמֵר: יֹאכְלוּ צָרִיד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל מַעֲשֵׂיהֶן בְּטָמְאָה: ה. מְעוּת חֻלִּין וּמְעוּת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁנִּתְפַּזְּרוּ, מַה שֶּׁלִּקֵּט, לִקֵּט לְמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי עַד שֶׁיִּשָּׁלִים, וְהַשְּׁאָר חֻלִּין. אִם בָּלַל וְחָפַן - לְפִי חֶשְׁבּוֹן. זֶה הַכְּלָל - הַמִּתְלַקְּטִים, לְמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי. וְהַנִּבְלָלִים - לְפִי חֶשְׁבּוֹן: ו. סֶלַע שֶׁל מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי וְשֶׁל חֻלִּין שֶׁנִּתְעָרְבוּ, מֵבִיא בְּסֶלַע מְעוֹת וְאוֹמֵר: 'סֶלַע שֶׁל מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי, בְּכָל מָקוֹם שֶׁהִיא, מְחֻלֶּלֶת עַל הַמָּעוֹת הָאֵלּוּ'. וּבוֹרֵר אֶת הַיָּפָה שֶׁבָּהֶן, וּמְחַלְּלָן עָלֶיהָ, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: מְחַלְּלִין כֶּסֶף עַל נְחשֶׁת מִדְּחַק, וְלֹא שֶׁיִּתְקַיֵּם כֵּן, אֶלָּא חוֹזֵר וּמְחַלְּלָם עַל הַכֶּסֶף: ז. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם אֶת סְלָעָיו דִּינְרֵי־זָהָב, וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: אֲנִי עָשִׂיתִי לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּלְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֶת כַּסְפָּן דִּינְרֵי־זָהָב: ח. הַפּוֹרֵט סֶלַע מִמְּעוֹת מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי: בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כָּל הַסֶּלַע מָעוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שֶׁקֶל כֶּסֶף וְשֶׁקֶל מָעוֹת. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֵין מְחַלְּלִין כֶּסֶף וּפֵרוֹת עַל הַכֶּסֶף, וַחֲכָמִים מַתִּירִים: ט. הַפּוֹרֵט סֶלַע שֶׁל מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם: בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כָּל הַסֶּלַע מָעוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שֶׁקֶל כֶּסֶף וְשֶׁקֶל מָעוֹת. הַדָּנִין לִפְנֵי חֲכָמִים אוֹמְרִים: בִּשְׁלֹשָׁה דִּינָרִין כֶּסֶף וְדִינָר מָעוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה דִּינָרִין כֶּסֶף, וּרְבִיעִית מָעוֹת. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אַרְבָּעָה אַסְפְּרֵי כֶּסֶף. שַׁמַּאי אוֹמֵר: יַנִּיחֶנָּה בַּחֲנוּת וְיֹאכַל כְּנֶגְדָּהּ: י. מִי שֶׁהָיוּ מִקְצַת בָּנָיו טְמֵאִין וּמִקְצָתָן טְהוֹרִים, מַנִּיחַ אֶת הַסֶּלַע וְאוֹמֵר: 'מַה שֶּׁהַטְּהוֹרִים שׁוֹתִים, סֶלַע זוֹ מְחֻלֶּלֶת עָלָיו', נִמְצְאוּ טְהוֹרִין וּטְמֵאִין שׁוֹתִין מִכַּד אֶחָד:

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי ג

א. לֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ: 'הַעַל אֶת הַפֵּרוֹת הָאֵלּוּ לִירוּשָׁלַיִם לְחַלֵּק', אֶלָּא אוֹמֵר לוֹ: 'הַעֲלֵם שֶׁנֹּאכְלֵם וְנִשְׁתֵּם בִּירוּשָׁלַיִם'. אֲבָל נוֹתְנִים זֶה לָזֶה מַתְּנַת־חִנָּם: ב. אֵין לוֹקְחִין תְּרוּמָה בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַעֵט בַּאֲכִילָתוֹ, וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר; אָמַר לָהֶם רַבִּי שִׁמְעוֹן: מָה אִם הַקֶּל בִּזְבָחֵי שְׁלָמִים, שֶׁהוּא מְבִיאָן לִידֵי פִּגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא, לֹא נָקַל בַּתְּרוּמָה. אָמְרוּ לוֹ: מָה אִם הַקֵּל בִּזְבָחֵי שְׁלָמִים, שֶׁהֵן מֻתָּרִים לַזָּרִים, נָקַל בַּתְּרוּמָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה לַזָּרִים: ג. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ מָעוֹת בִּירוּשָׁלַיִם וְצָרִיךְ לוֹ, וְלַחֲבֵרוֹ פֵּרוֹת, אוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: 'הֲרֵי הַמָּעוֹת הָאֵלּוּ מְחֻלָּלִין עַל פֵּרוֹתֶיךָ'. נִמְצָא זֶה אוֹכֵל פֵּרוֹתָיו בְּטָהֳרָה, וְהַלָּה עוֹשֶׂה צָרְכּוֹ בִּמְעוֹתָיו. וְלֹא יֹאמַר כֵּן לְעַם־הָאָרֶץ אֶלָּא בַּדְּמַאי: ד. פֵּרוֹת בִּירוּשָׁלַיִם וּמָעוֹת בַּמְּדִינָה, אוֹמֵר: 'הֲרֵי הַמָּעוֹת הָהֵם מְחֻלָּלִין עַל פֵּרוֹת הָאֵלּוּ'. מָעוֹת בִּירוּשָׁלַיִם וּפֵרוֹת

בַּמְּדִינָה, אוֹמֵר: ׳הֲרֵי הַמָּעוֹת הָאֵלּוּ מְחֻלָּלִין עַל פֵּרוֹת הָהֵם׳, וּבִלְבַד שֶׁיַּעֲלוּ הַפֵּרוֹת וְיֵאָכְלוּ בִּירוּשָׁלַיִם: ה. מָעוֹת נִכְנָסוֹת לִירוּשָׁלַיִם וְיוֹצְאוֹת, וּפֵרוֹת נִכְנָסִין וְאֵינָן יוֹצְאִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף הַפֵּרוֹת נִכְנָסִין וְיוֹצְאִין: ו. פֵּרוֹת שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּן וְעָבְרוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם, יַחֲזֹר מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלָּהֶן וְיֵאָכֵל בִּירוּשָׁלַיִם. וְשֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּן, סַלֵּי עֲנָבִים לַגַּת וְסַלֵּי תְאֵנִים לַמִּקְצָה, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחֲזֹר מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלָּהֶם וְיֵאָכֵל בִּירוּשָׁלַיִם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יִפָּדֶה וְיֵאָכֵל בְּכָל מָקוֹם. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסֵי: לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל עַל פֵּרוֹת שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּן, שֶׁיִּפָּדֶה מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלָּהֶם וְיֵאָכֵל בְּכָל מָקוֹם. וְעַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל פֵּרוֹת שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּן, שֶׁבֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחֲזֹר מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלָּהֶם וְיֵאָכֵל בִּירוּשָׁלַיִם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יִפָּדֶה וְיֵאָכֵל בְּכָל מָקוֹם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ אוֹמְרִים: מְחֻלָּלִין עַל פֵּרוֹת הָהֵם, וּבִלְבַד שֶׁיַּעֲלוּ הַפֵּרוֹת וְיֵאָכְלוּ בִּירוּשָׁלַיִם: ז. אֵילָן שֶׁהוּא עוֹמֵד בִּפְנִים וְנוֹטֶה לַחוּץ, אוֹ עוֹמֵד בַּחוּץ וְנוֹטֶה לִפְנִים, מִכְּנֶגֶד הַחוֹמָה וּלְפְנִים – כִּלְפְנִים. מִכְּנֶגֶד הַחוֹמָה וְלַחוּץ – כְּלַחוּץ. בָּתֵּי הַבַּדִּים שֶׁפְּתָחֵיהֶן לִפְנִים וַחֲלָלָן לַחוּץ, אוֹ שֶׁפְּתָחֵיהֶן לַחוּץ וַחֲלָלָן לִפְנִים, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הַכֹּל כִּלְפְנִים. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מִכְּנֶגֶד הַחוֹמָה וּלְפְנִים – כִּלְפְנִים. מִכְּנֶגֶד הַחוֹמָה וְלַחוּץ – כְּלַחוּץ: ח. הַלִּשְׁכוֹת: בְּנוּיוֹת בַּקֹּדֶשׁ וּפְתוּחוֹת לַחֹל – תּוֹכָן חֹל וְגַגּוֹתֵיהֶן קֹדֶשׁ. בְּנוּיוֹת בַּחֹל וּפְתוּחוֹת לַקֹּדֶשׁ – תּוֹכָן קֹדֶשׁ וְגַגּוֹתֵיהֶן חֹל. בְּנוּיוֹת בַּקֹּדֶשׁ וּבַחֹל וּפְתוּחוֹת לַקֹּדֶשׁ וְלַחֹל מִכְּנֶגֶד הַקֹּדֶשׁ וְלַקֹּדֶשׁ – קֹדֶשׁ. מִכְּנֶגֶד הַחֹל וְלַחֹל – חֹל: ט. מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁנִּכְנַס לִירוּשָׁלַיִם וְנִטְמָא, בֵּין שֶׁנִּטְמָא בְּאַב הַטֻּמְאָה, בֵּין שֶׁנִּטְמָא בִּוְלַד הַטֻּמְאָה, בֵּין בִּפְנִים, בֵּין בַּחוּץ, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יִפָּדֶה וְיֵאָכֵל הַכֹּל בִּפְנִים, חוּץ מִשֶּׁנִּטְמָא בְּאַב הַטֻּמְאָה בַּחוּץ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הַכֹּל יִפָּדֶה וְיֵאָכֵל בַּחוּץ, חוּץ מִשֶּׁנִּטְמָא בִּוְלַד הַטֻּמְאָה בִּפְנִים: י. הַלָּקוּחַ בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁנִּטְמָא – יִפָּדֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יִקָּבֵר. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי יְהוּדָה: וּמָה אִם מַעֲשֵׂר שֵׁנִי עַצְמוֹ שֶׁנִּטְמָא – הֲרֵי הוּא נִפְדֶּה, הַלָּקוּחַ בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁנִּטְמָא, אֵינוֹ דִּין שֶׁיִּפָּדֶה. אָמַר לָהֶם: לֹא. אִם אֲמַרְתֶּם בְּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי עַצְמוֹ, שֶׁכֵּן הוּא נִפְדֶּה בַּטָּהוֹר בְּרִחוּק מָקוֹם, תֹּאמְרוּ בַּלָּקוּחַ בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר, שֶׁאֵינוֹ נִפְדֶּה בַּטָּהוֹר בְּרִחוּק מָקוֹם: יא. צְבִי שֶׁלְּקָחוֹ בְּכֶסֶף מַעֲשֵׂר, וָמֵת – יִקָּבֵר עַל יְדֵי עוֹרוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: יִפָּדֶה. לְקָחוֹ חַי וּשְׁחָטוֹ וְנִטְמָא – יִפָּדֶה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: יִקָּבֵר. לְקָחוֹ שָׁחוּט וְנִטְמָא – הֲרֵי הוּא כִּפֵּרוֹת: יב. הַמַּשְׁאִיל קַנְקַנִּין

לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, אַף־עַל־פִּי שֶׁגָּפָן, לֹא קָנָה מַעֲשֵׂר. זָלַף לְתוֹכָן סְתָם, עַד שֶׁלֹּא גָּפָן – לֹא קָנָה מַעֲשֵׂר. מִשֶּׁגָּפָן – קָנָה מַעֲשֵׂר. עַד שֶׁלֹּא גָּפָן – עוֹלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה. וּמִשֶּׁגָּפָן – מְקֻדָּשׁוֹת בְּכָל שֶׁהֵן. עַד שֶׁלֹּא גָּפָן – תּוֹרֵם מֵאַחַת עַל הַכֹּל. וּמִשֶּׁגָּפָן – תּוֹרֵם מִכָּל אַחַת וְאַחַת: יג. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְפַתֵּחַ וּמְעָרֶה לַגַּת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְפַתֵּחַ וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְעָרוֹת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים: בְּמָקוֹם שֶׁדַּרְכָּן לְמָכֵר סְתוּמוֹת. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁדַּרְכָּן לְמָכֵר פְּתוּחוֹת – לֹא יָצָא קַנְקַן לְחֻלִּין. אֲבָל אִם רָצָה לְהַחְמִיר עַל עַצְמוֹ לִמְכֹּר בְּמִדָּה – יָצָא קַנְקַן לְחֻלִּין. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ חָבִית זוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ, חוּץ מִקַּנְקַנִּים – יָצָא קַנְקַן לְחֻלִּין:

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי ד

ד. הַמּוֹלִיךְ פֵּרוֹת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי מִמָּקוֹם הַיֵּקֶר לִמְקוֹם הַזּוֹל, אוֹ מִמָּקוֹם הַזּוֹל לִמְקוֹם הַיֵּקֶר – פּוֹדֵהוּ כְּשַׁעַר מְקוֹמוֹ. הַמֵּבִיא פֵּרוֹת מִן הַגֹּרֶן לָעִיר, וְכַדֵּי יַיִן מִן הַגַּת לָעִיר – הַשֶּׁבַח לַשֵּׁנִי וְיִצִיאוֹת מִבֵּיתוֹ: ב. פּוֹדִין מַעֲשֵׂר שֵׁנִי כְּשַׁעַר הַזּוֹל, כְּמוֹת שֶׁהַחֲנְוָנִי לוֹקֵחַ, לֹא כְּמוֹת שֶׁהוּא מוֹכֵר. כְּמוֹת שֶׁהַשַּׁלְחָנִי פּוֹרֵט, וְלֹא כְּמוֹת שֶׁהוּא מְצָרֵף. וְאֵין פּוֹדִין מַעֲשֵׂר שֵׁנִי אַכְסָרָה. אֶת שֶׁדָּמְיוּ יְדוּעִים, יִפָּדֶה עַל־פִּי עֵד אֶחָד. וְאֶת שֶׁאֵין דָּמְיוּ יְדוּעִים, יִפָּדֶה עַל־פִּי שְׁלשָׁה, כְּגוֹן הַיַּיִן שֶׁקָּרַם וּפֵרוֹת שֶׁהִרְקִיבוּ וּמָעוֹת שֶׁהֶחֱלִיאוּ: ג. בַּעַל־הַבַּיִת אוֹמֵר בְּסֶלַע וְאַחֵר אוֹמֵר בְּסֶלַע – בַּעַל־הַבַּיִת קוֹדֵם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מוֹסִיף חֹמֶשׁ. בַּעַל־הַבַּיִת אוֹמֵר בְּסֶלַע, וְאַחֵר אוֹמֵר בְּסֶלַע וְאִסָּר – אֶת שֶׁל סֶלַע וְאִסָּר קוֹדֵם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מוֹסִיף עַל הַקֶּרֶן. הַפּוֹדֶה מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלּוֹ – מוֹסִיף עָלָיו חֲמִישִׁית, בֵּין שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ, וּבֵין שֶׁנִּתַּן לוֹ בְּמַתָּנָה: ד. מַעֲרִימִין עַל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי. כֵּיצַד, אוֹמֵר אָדָם לִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים, לְעַבְדּוֹ וּלְשִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִים: 'הֵילָךְ מָעוֹת אֵלּוּ וּפְדֵה לָךְ מַעֲשֵׂר שֵׁנִי זֶה'. אֲבָל לֹא יֹאמַר כֵּן לִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ הַקְּטַנִּים וּלְעַבְדּוֹ וּלְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים, מִפְּנֵי שֶׁיָּדָן כְּיָדוֹ: ה. הָיָה עוֹמֵד בַּגֹּרֶן וְאֵין בְּיָדוֹ מָעוֹת, אוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: 'הֲרֵי הַפֵּרוֹת הָאֵלּוּ נְתוּנִים לָךְ בְּמַתָּנָה'. חוֹזֵר וְאוֹמֵר: 'הֲרֵי אֵלּוּ מְחֻלָּלִין עַל מָעוֹת שֶׁבַּבַּיִת': ו. מָשַׁךְ מִמֶּנּוּ מַעֲשֵׂר בְּסֶלַע, וְלֹא הִסְפִּיק לִפְדּוֹתוֹ עַד שֶׁעָמַד בִּשְׁתַּיִם, נוֹתֵן לוֹ סֶלַע, וּמִשְׁתַּכֵּר בְּסֶלַע, וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלּוֹ. מָשַׁךְ מִמֶּנּוּ מַעֲשֵׂר בִּשְׁתַּיִם, וְלֹא הִסְפִּיק לִפְדּוֹתוֹ עַד שֶׁעָמַד בְּסֶלַע, נוֹתֵן לוֹ סֶלַע מֵחֻלִּין, וְסֶלַע שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלּוֹ. אִם הָיָה עַם־הָאָרֶץ, נוֹתֵן לוֹ מִדְּמַאי: ז. הַפּוֹדֶה מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְלֹא קָרָא שָׁם, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: דַּיּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: צָרִיךְ לְפָרֵשׁ. הָיָה מְדַבֵּר עִם הָאִשָּׁה עַל עִסְקֵי גִטָּהּ וְקִדּוּשֶׁיהָ, וְנָתַן

לָהּ גִּטָּהּ וְקִדּוּשֶׁיהָ וְלֹא פֵּרַשׁ, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: דַּיּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: צָרִיךְ לְפָרֵשׁ: ח. הַמַּנִּיחַ אִסָּר וְאָכַל עָלָיו חֶצְיוֹ, וְהָלַךְ לְמָקוֹם אַחֵר, וַהֲרֵי הוּא יוֹצֵא בְּפִנְדְּיוֹן, אוֹכֵל עָלָיו עוֹד אִסָּר. הַמַּנִּיחַ פִּנְדְּיוֹן וְאָכַל עָלָיו חֶצְיוֹ, וְהָלַךְ לְמָקוֹם אַחֵר, וַהֲרֵי הוּא בְּאִסָּר, אוֹכֵל עָלָיו עוֹד פְּלַג. הַמַּנִּיחַ אִסָּר שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, אוֹכֵל עָלָיו אֶחָד עָשָׂר בְּאִסָּר וְאֶחָד מִמֵּאָה בְּאִסָּר. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הַכֹּל עֶשְׂרָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בַּוּדַּאי - אֶחָד עָשָׂר, וּבַדְּמַאי - עֲשָׂרָה: ט. כָּל הַמָּעוֹת הַנִּמְצָאִים, הֲרֵי אֵלּוּ חֻלִּין, אֲפִלּוּ דִּינָר זָהָב עִם הַכֶּסֶף וְעִם הַמָּעוֹת. מָצָא בְּתוֹכָן חֶרֶס וְכָתוּב עָלָיו מַעֲשֵׂר - הֲרֵי זֶה מַעֲשֵׂר: י. הַמּוֹצֵא כֶּלִי וְכָתוּב עָלָיו 'קְרְבָּן', רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הָיָה שֶׁל חֶרֶס, הוּא חֻלִּין וּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ קָרְבָּן. וְאִם הָיָה שֶׁל מַתֶּכֶת, הוּא קָרְבָּן וּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ חֻלִּין. אָמְרוּ לוֹ: אֵין דֶּרֶךְ בְּנֵי־אָדָם לְהִיוֹת כּוֹנְסִין חֻלִּין לְקָרְבָּן: יא. הַמּוֹצֵא כֶּלִי וְכָתוּב עָלָיו 'ק' - 'קָרְבָּן', 'מ' - 'מַעֲשֵׂר', 'ד' - 'דְּמַאי' 'ט' - 'טֶבֶל', 'ת' - 'תְּרוּמָה', שֶׁבִּשְׁעַת סַכָּנָה הָיוּ כוֹתְבִין 'ת' תַּחַת 'תְּרוּמָה'. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כֻּלָּם שְׁמוֹת בְּנֵי־אָדָם הֵם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: אֲפִלּוּ מָצָא חָבִית, וְהִיא מְלֵאָה פֵּרוֹת, וְכָתוּב עָלֶיהָ 'תְּרוּמָה', הֲרֵי אֵלּוּ חֻלִּין, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר אֶשְׁתָּקַד הָיְתָה מְלֵאָה פֵּרוֹת תְּרוּמָה, וּפְנָאָה: יב. הָאוֹמֵר לִבְנוֹ: מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּזָוִית זוֹ, וּמָצָא בְּזָוִית אַחֶרֶת, הֲרֵי אֵלּוּ חֻלִּין. הָיָה שָׁם מָנֶה וּמָצָא מָאתַיִם - הַשְּׁאָר חֻלִּין. מָאתַיִם וּמָצָא מָנֶה - הַכֹּל מַעֲשֵׂר:

אֶלָּא וַדַּאי הָכָא אִיכָּא רָזָא. מַאי אִיהוּ וּמַחֲרִיבָן. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְשַׁצֵּי עוֹבְדֵי יְדוֹי. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּא שְׁמַיָּא אִתְּמַר בְּהוֹ (ישעיה נא) כִּי שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וגו׳. אִם כֵּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבֵד וּמָחֵי. אֶלָּא רָזָא דְּמִלָּה כְּדֵין הוּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עָלְמָא וּבְרָייָה בְּאוֹרַיְתָא כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ בְּרֵאשִׁית דְּאִתְּמַר בָּהּ (משלי ח) יי׳ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ. וּבְהַאי רֵאשִׁית בְּרָא יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא וְאִיהוּ סָמִיךְ לוֹן בֵּהּ. בְּגִין דִּבְרִית כְּתִיב בֵּהּ בְּב׳׳ר׳׳א׳׳שׁ׳׳י׳׳ת. וְאִתְּמַר בֵּהּ (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וגו׳. וְאִלֵּין אִנּוּן דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (תהלים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיי׳ וגו׳. וְאִיהִי אֶרֶץ הַחַיִּים כְּלִילָא מִשְּׁבַע אַרְעִין דַּעֲלַייהוּ אֲמַר דָּוִד מַלְכָּא (שם קיו) אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי׳ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. וּבְרָא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא [דף כה ע״א] בַּתְרֵיהּ עַל תה״ו, וְלֵית תַּמָּן יְסוֹדָא דְּאִיהוּ בְּרִי״ת דְּסָמִיךְ לוֹן. בְּגִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא לְמִיתַּן אוֹרַיְתָא לְאוּמִין דְּעַלְמָא עוֹבְדֵי עכו״ם דְּאִיהוּ בְּרִית מִילָה מַמָּשׁ, וְלָא בָּעוּ לְקַבְּלָא לֵיהּ, וְאִשְׁתְּאַרַת אַרְעָא חֲרֵבָה וּבְשָׁה. וְדָא אִיהוּ יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה. יִקָּווּ הַמַּיִם דָּא אוֹרַיְתָא. אֶל מָקוֹם אֶחָד אִלֵּין יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דִּנְשְׁמָתַייהוּ תַּלְיָין מֵהַהוּא אֲתַר דְּאִתְּמַר בֵּהּ בָּרוּךְ כְּבוֹד יי׳ מִמְּקוֹמוֹ. כְּבוֹד יי׳ שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. מִמְּקוֹמוֹ שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה. וְכֵיוָן דְּאִנּוּן נִשְׁמָתַייהוּ מִתַּמָּן, שַׁרְיָא עֲלַייהוּ וַדַּאי יד״ו וְאִתְּמַר בְּהוֹן (דברים לב) כִּי חֵלֶק יי׳ עַמּוֹ. וְדָא אִיהוּ יִקָּווּ הַמַּיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד. וְאוֹרַיְתָא אִיהִי יְשׁוּבָא דְּעָלְמָא. וְאוּמִין דְּעָלְמָא עוֹבְדֵי עכו״ם דְּלָא קַבִּילוּ לָהּ אִשְׁתְּאֲרוּ חֲרֵבִין וּבְשִׁין. וְדָא אִיהוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

בְּרָא עָלְמִין וּמַחֲרִיבָן אֶלָּא דְּלָא נָטְרֵי פִּקּוּדֵי אוֹרַיְתָא, לָא דְּיִשְׂצֵי אִיהוּ עוֹבָדוֹי כְּמָה דְּחָשְׁבִין בְּנֵי נָשָׁא. וְלָמָּה יִשְׂצֵי לוֹן לְבָנוֹי דְּאִתְמַר בְּהוֹן בְּהַבְרָאָם בְּה' בְּרָאָם. וְאִלֵּין אִנּוּן דְּמִתְגַּיְּרִין מֵאוּמִּין דְּעָלְמָא. בְּגִינַיְיהוּ נָפְלַת ה' זְעֵירָא דְּאַבְרָהָם בְּאֶלֶף חֲמִישָׁאָה דְּהוּא ה'. דְּאִיהוּ חָרֵב וְיָבֵשׁ. חָרֵב בְּבֵית רִאשׁוֹן וְיָבֵשׁ בְּבֵית שֵׁנִי. וּמֹשֶׁה בְּגִין דְּבָעָא לְאַעְלָא גִּיּוֹרִין תְּחוֹת גַּדְפּוֹי דִּשְׁכִינְתָּא וְחָשִׁיב דַּהֲווֹ מֵאִלֵּין דְּאִתְבְּרִיאוּ בְּה' וְהַב בְּהוֹן אַת ה' דְּאַבְרָהָם, גָּרְמוּ לֵיהּ יְרִידָה כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שמות לב) לֵךְ רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ. בְּגִין דְּלָא קַבִּילוּ לְאַת ה' בִּדְחִילוּ דְּיו"ד וּבְרַחֲמוּ דְּה'. נָחֵית אִיהוּ מִדַּרְגֵּיהּ דְּאִיהוּ ו'. וְאַת ו' נָחֵת עִמֵּיהּ בְּגִין דְּלָא יִתְאַבִּיד בֵּינַיְיהוּ דַּעְתִּיד אִיהוּ בְּרָזָא דְּגַלְגּוּלָא לְאִתְעָרְבָא בֵּינַיְיהוּ בְּגָלוּתָא בֵּין עֵרֶב רַב דְּאִנּוּן נִשְׁמָתַיְיהוּ מִסִּטְרָא [אַחֲרָא] דְּאִלֵּין [אִנּוּן] דְּאִתְמַר בְּהוֹן (ישעיה נא) כִּי שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וגו'. וְאִלֵּין אִנּוּן דְּלָא בָּעָא נַח רַחֲמֵי עֲלַיְיהוּ. וְאִתְמַר בְּהוֹן וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ בְּגִין דַּהֲווֹ מֵאִלֵּין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דברים כה) תִּמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק. וּמֹשֶׁה לָא אִסְתְּמַר מִנַּיְיהוּ וְאַפִּיל ה' בֵּינַיְיהוּ. וּבְגִין דָּא אִיהוּ לָא יֵעוֹל לְאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל עַד דְּיִתּוֹב ה' לְאַתְרֵהּ. וּבְגִין דָּא נָחֵת אִיהוּ מִדַּרְגֵּיהּ, וְנָחֵית בֵּהּ ו'. וּבְגִין דָּא ה' נָפְלַת, ו' יוֹקִים לָהּ, ו' דְּמֹשֶׁה. וּבְגִין דְּה"א זְעֵירָא ה' דְּאַבְרָהָם דְּאִיהִי דְּהַבְרָאָם אִתְּזַעַר אִיהוּ בְּגִינַהּ, וְאִתְמַר בֵּהּ (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה וגו' וַאֲפִיק לָהּ מִתַּמָּן בְּחֵילָא דְּוֹ' וַאֲיִיתֵי לָהּ עִמֵּיהּ. מִיָּד שַׁרְיָא עֲלֵיהּ י"ה וְאִשְׁתְּלִים אוֹמָאָה (דְּאִתְמַר) (שמות יז) כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיי' וגו'. מַאי מִדֹּר דֹּר. דָּא מֹשֶׁה דְּאִתְמַר בֵּהּ (קהלת א) דּוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא. וְהָא אוֹקְמוּהּ

דְּלֵית דּוֹר פָּחוּת מִס' רִבּוֹא. וְדָא מֹשֶׁה דְּאִתְּמַר בֵּיהּ דְּאִנְתְּתָא חָדָא יָלְדָה ס' רִבּוֹא בְּכֹרֶס אַחַת. (במדבר קנ"ט) וְחָמֵשׁ מִינִין אִנּוּן בְּעֵרֶב רַב וְאִנּוּן (סי' נג"ע ר"ע) נְ'פִילִים גִּ'בּוֹרִים עֲ'נָקִים רְ'פָאִים עֲ'מָלֵקִים. וּבְגִינַיְיהוּ נָפְלַת ה' זְעִירָא מֵאַתְרָהָא. בִּלְעָם וּבָלָק מִסִּטְרָא דַּעֲמָלֵק הֲווֹ. טוֹל ע"ם מִן בִּלְעָם ל"ק מִן בָּלָק אִשְׁתְּאַר בָּבֶל (בראשית יא) כִּי שָׁם בָּלַל ה' שְׂפַת כָּל הָאָרֶץ. וְאִלֵּין אִנּוּן דְּאִשְׁתְּאָרוּ מֵאִלֵּין דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (שם ז) וַיָּמֵחַ אֶת כָּל הַיְקוּם, וּמֵאִלֵּין דְּאִשְׁתְּאָרוּ מְנָהוֹן בְּגָלוּתָא רְבִיעָאָה אִנּוּן רֵישִׁין בְּקִיּוּמָא סַגֵּי. וְאִנּוּן קַיָּימִין עַל יִשְׂרָאֵל כְּלֵי חָמָס. וַעֲלַיְיהוּ אִתְּמַר (שם ו) כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם אִלֵּין אִנּוּן עֲמָלֵקִים. נְפִילִים עֲלַיְיהוּ אִתְּמַר (שם) וַיִּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבוֹת הֵנָּה. וְאִלֵּין אִנּוּן מִינָא תִּנְיָינָא מֵאִלֵּין נְפִילִים מִלְעֵילָא. דְּכַד בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד אָדָם דַּאֲמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ וגו'. בָּעָא לְמֶעְבַּד לֵיהּ רֵישָׁא עַל עִלָּאִין לְמֶהֱוֵי אִיהוּ פָּקִיד עַל כֻּלְּהוּ. וּלְמֶהֱוֵי אִנּוּן פְּקִידִין עַל יְדוֹי. כְּגַוְנָא דְּיוֹסֵף דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (שם מא) וַיַּפְקֵד פְּקִידִים עַל הָאָרֶץ. אִנּוּן (לעיל כ"ג א') בָּעוּ לְקַטְרְגָא לֵיהּ וַאֲמָרוּ (תהלים ח) מָה אֱנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וגו' דַּעֲתִיד לְמֶחְטֵי קֳמָךְ. אֲמַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִי אַתּוּן הֲוִיתוּן לְתַתָּא כַּוָּותֵיהּ יַתִּיר הֲוִיתוּן חָבִין מִנֵּיהּ. מִיָּד וַיִּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם וגו' חָשְׁקוּ בְּהוֹן וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַפֵּיל לוֹן לְתַתָּא בְּשַׁלְשֶׁלְאָן וְאִנּוּן [דף כה ע"ב] עַזָּ"א וַעֲזָאֵ"ל דְּמִנַּיְיהוּ נִשְׁמַתְהוֹן דְּעֵרֶב רַב דְּאִנּוּן נְפִילִים דְּאַפִּילוּ גַּרְמַיְיהוּ לְזִנּוּת בָּתַר נְשַׁיָּא דְּאִנּוּן טָבָאן. וּבְגִין דָּא אַפֵּיל לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵעָלְמָא דַּאֲתֵי דְּלָא יְהֵא לוֹן חוּלָקָא תַּמָּן וְיֵהֵיב לוֹן

אַגְרַייהוּ בְּהַאי עָלְמָא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (דברים ז) וּמְשַׁלֵּם לְשׂוֹנְאָיו אֶל פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ וגו׳. גִּבּוֹרִים מִינָא תְּלִיתָאָה עֲלַייהוּ אִתְּמַר הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים וגו׳ אַנְשֵׁי הַשֵּׁם. וְאִנּוּן מִסְטָרָא דְּאִלֵּין דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (בראשית יא) הָבָה נִבְנָה לָנוּ עִיר וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. וּבְנִין בָּתֵּי כְנִסְיוֹת וּמִדְרָשׁוֹת וְשַׁוְיִין בְּהוֹן ס״ת וַעֲטָרָה עַל רֵישׁוֹי, וְלָא לִשְׁמָא דְּיי׳, אֶלָּא לְמֶעְבַּד לוֹן שֵׁם. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם, וְסִטְרָא אָחֳרָא מִתְגַּבְּרִין עַל יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא. וְגָזְלִין לוֹן (וְאִתְבְּרַת עֲבִידְתָּא) וַעֲלַייהוּ אִתְּמַר (שם ז) וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ. וְרַפָּאִים מִינָא רְבִיעָאָה. אִם יֵחָזוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּדוּחֲקָא מִתְרַפְּיִן מִנַּיְיהוּ. וְאִית לוֹן רְשׁוּ לְשַׁזָּבָא לוֹן וְלָא בָּעָאן. וּמִתְרַפְּיִן מֵאוֹרַיְתָא וּמֵאִלֵּין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ לְמֶעְבַּד טַב עִם עוֹבְדֵי כו״ם. עֲלַייהוּ אִתְּמַר (ישעיה כו) רְפָאִים יַבֵּל יָקוּמוּ, בְּזִמְנָא דְּיֵיתֵי פִּקְדָּה לְיִשְׂרָאֵל אִתְּמַר בְּהוֹן (שם) וַתְּאַבֵּד כָּל זֵכֶר לָמוֹ. עֲנָקִים מִינָא חֲמִישָׁאָה דְּאִנּוּן מְזַלְזְלִין לְאִלֵּין דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (משלי א) וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרוֹתָיִךְ. וַעֲלַייהוּ אִתְּמַר (דברים ב) רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף הֵם כַּעֲנָקִים שְׁקִילִין דָּא לְדָא. אִלֵּין אִנּוּן דְּאַהַדְּרוּ עָלְמָא לְתֹהוּ וָבֹהוּ. וְרָזָא דְּמִלָּה [דְּבִגְיַיהוּ] חָרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ דְּאִיהִי עִקָּרָא וְיִשּׁוּבָא דְּעָלְמָא. מִיָּד דְּיֵיתֵי אוֹר דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְמַחוֹן מִן עָלְמָא וְיִתְאַבְּדוּן. אֲבָל פּוּרְקָנָא לָאו אִיהִי תַּלְיָא אֶלָּא בַּעֲמָלֵק עַד דְּיִתְמְחֵי דְּבֵיהּ אוֹמָאָה וְהָא אוֹקְמוּהָ. דָּבָר אַחֵר אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וגו׳ אִלֵּין אִנּוּן דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (שמות לב) אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹמָא דְּיִתְמְחוֹן אִלֵּין כְּאִלּוּ הַהוּא יוֹמָא עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (בראשית ב) בְּיוֹם

עֲשׂוֹת יי׳ אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. בְּהַהוּא זִמְנָא יְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם שְׁכִינְתֵּיהּ וְיִתְחַדֵּשׁ עַלְמָא חַדָּא הוּא דִּכְתִיב (ישעיה סו) כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה וגו׳ דָּא אִיהוּ בְּיוֹם עֲשׂוֹת. בְּהַהוּא זִמְנָא וַיַּצְמַח יי׳ אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נֶחְמָד וגו׳. אֲבָל בְּקַדְמֵיתָא עַד דְּיִתְמַחוּן אִלֵּין לָא נָחֵית מִטְרָא דְאוֹרַיְתָא. וְיִשְׂרָאֵל דְּדַמְיִין לַעֲשָׂבִים וּלְאִילָנִין לָא יִצְמְחוּן. וְרָזָא דְמִלָּה וְכָל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה וגו׳, בְּגִין דְּאָדָם אַיִן דְּאִנּוּן יִשְׂרָאֵל בְּבֵי מַקְדְּשָׁא לַעֲבוֹד אֶת הָאֲדָמָה בְּקָרְבָּנִין. דָּבָר אַחֵר וְכָל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה דָּא מָשִׁיחַ רִאשׁוֹן טֶרֶם יִהְיֶה בְּאַרְעָא. וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח דָּא מָשִׁיחַ שֵׁנִי. וְלָמָּה בְּגִין דְּלֵית תַּמָּן מַשֶּׂה לְמִפְלַח לִשְׁכִינְתָּא דְּעֵלֵּיהּ אִתְּמַר וְאָדָם אַיִן לַעֲבוֹד אֶת הָאֲדָמָה. וְרָזָא דְמִלָּה (בראשית מט) לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה דָּא מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וּמְחוֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו דָּא מָשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. עַד כִּי יָבוֹא שִׁילֹ״ה דָּא מֹשֶׁה חֻשְׁבַּן דָּא כְּדָא. וְל״וֹ יִקְהַ״ת עַמִּים, אַתְוָון וְלוֹ״י קְהָ״ת. דָּבָר אַחֵר וְכָל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה אִלֵּין צַדִּיקַיָּיא דְּאִנּוּן מִסְטְרָא דְּצַדִּיק חַ״י עָלְמִין. שִׂיחַ ש׳ חַי. תִּלַּת עַנְפִּין דְּאִילָנָא וְאִנּוּן ג׳ אֲבָהָן וּמִן ח״י עָלְמִין. לָשׁוֹן אַחֵר וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה ע״ב שי״ן. תִּלַּת עָלִין דְּאִנּוּן יאהדונה״י. וְאִנּוּן ע״ב עַנְפִּין דְּתַלְיִין בְּהוֹן בְּחוּשְׁבַּן ע״ב. כֻּלְּהוּ לָא אִתְאַחֲדִין בְּאַתְרָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא עַד דְּיֵיתֵי הַהוּא דְּאִקְרֵי אָדָ״ם דְּאִיהוּ יו״ד ה״א וא״ו ה״א. וְדָא אִיהוּ וְאָדָ״ם אַיִן לַעֲבוֹד אֶת הָאֲדָמָה. וּבְגִין דָּא אִתְּמַר בֵּהּ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח עַד דְּיִצְמַח צַדִּי״ק. וּמְנִיָּה (תהלים פה) אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח דְּאִתְּמַר בֵּהּ (דניאל ח)

וַתַּשְׁלֵךְ אֱמֶת אַרְצָה. וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים דְּאִנּוּן דְּשָׁאִין לָא צָמְחִין בְּגָלוּתָא עַד דְּאֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח, וְדָא מַשֶּׁה דְּאִתְּמַר בֵּהּ (מלאכי ב) תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ דְּלָא יְהֵא מָאן דְּדָרִישׁ לִשְׁכִינְתָּא כַּוָּתֵיהּ. וּבְגִין דָּא וְאָדָם אַיִן לַעֲבוֹד. וּמִיָּד דְּאִיהוּ יֵיתֵי, מִיָּד וְאֵ"ד יַעֲלֶה מִן [דף כ"ו ע"א] הָאָרֶץ א"ד מִן אדנ"י סָלִיק לֵיהּ ו' וְאִתְעֲבִיד בֵּהּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. מִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה מִנֵּיהּ אִתְּשַׁקְיָין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּע' אַנְפִּין דְּאוֹרַיְתָא. דָּבָר אַחֵר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ תַּרְגּוּמוֹ וַעֲנָנָא יְסַתַּלַק מִן אַרְעָא. הַהִיא דְּאִתְּמַר בַּהּ (שמות מ) כִּי עֲנַן יי' עַל הַמִּשְׁכָּן וגו' וּבֵיהּ מִתְּשַׁקְיָין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּאַרְעָא בְּהַהוּא זִמְנָא:

וַיִּיצֶר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם אִלֵּין יִשְׂרָאֵל. בְּהַהוּא זִמְנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צַיִּיר לוֹן בְּצִיּוּרִין דְּעָלְמָא דֵּין וְעָלְמָא דַּאֲתֵי. וַיִּיצֶר בְּהַהוּא זִמְנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַיֵּיל לוֹן בְּשִׁמְיָה בְּצִיּוּרָא דְּב' יודי"ן י' י' ו' בֵּינַיְהוּ דְּאִנּוּן סָלְקִין לְחֶשְׁבּוֹן יהו"ה. וְיהוֹן מְצוּיָּרִין בְּאַנְפּוֹי בְּאַנְפִּין דִּילְהוֹן בְּתְרִין יודי"ן בְּחוֹטְמָא דִּילְהוֹן בְּאָת ו'. וּבְגִין דָּא אָמַר קְרָא (במדבר כג) כִּי מֵרֹאשׁ צוּרִים אֶרְאֶנּוּ. אִלֵּין אִנּוּן צִיּוּרִין דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא. וְיהוֹן מְצוּיָּרִין בְּאַנְפַּיְיהוּ בְּתְרִין לוּחִין יַקִּירִין דְּאִנּוּן י' י' דְּאִיהוּ ו' חָרוּת עָלַיְהוּ. וְעוֹד צַיֵּיר לוֹן לְכָל דּוֹר בְּבַת זוּגֵיהּ עִלָּאָה דָּא י"ה וְאִנּוּן ו' יְחִידָא דְּתַרְוַוייְהוּ. וְצַיֵּיר לוֹן בְּאִנּוּן דְּצִיּוּרָא דִּלְעֵילָּא דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא כְּלִיל שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה וְתַתָּאָה דְּאִנּוּן קְרִיאַת שְׁמַע עַרְבִית וּקְרִיאַת שְׁמַע שַׁחֲרִית וַעֲלַיְיהוּ אִתְּמַר עֵצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי. וּמִיָּד בְּהַהוּא

זִמְנָא נָטַע לוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן קַדִּישָׁא הֲדָא הוּא דִכְתִיב וַיִּטַּע יי׳ (כ"ח א') אֱלֹהִים אַבָּ"א וְאִמָּ"א. גַּ"ן דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. עֵדֶ"ן דָּא אִמָּא עִלָּאָה. אֶת הָאָדָם דָּא עַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא. אִיהִי תְּהֵא נָטַע דִּילֵיהּ בַּת זוּגֵיהּ וְלָא תָּזוּז מִנֵּיהּ לְעָלַם. וּתְהֵא עִדּוּנָא דִילֵיהּ. וְיִשְׂרָאֵל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטַע לוֹן בְּהַהִיא זִמְנָא נִטְעָא קַדִּישָׁא בְּעָלְמָא כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (ישעיה ס) נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂי יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

וַיַּצְמַח יהו"ה אֱלֹהִים. אַבָּא וְאִמָּא. כָּל עֵץ נֶחְמָד דָּא צַדִּי"ק. וְטוֹב לְמַאֲכָל דָּא עַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא דְּבֵיהּ הוּא זַמִּין (נ"א זְמִינָא) מָזוֹן לְכֹלָּא דְכֹלָּא בֵּהּ. וְלָא אִתְפַּרְנֵס צַדִּיק אֶלָּא מִנֵּיהּ וּשְׁכִינְתָּא מִנֵּיהּ, וְלָא צְרִיכִין לְתַתָּאִין (דילהון). אֶלָּא כּוּלְהוֹ נְזוֹנִין לְתַתָּא עַל יָדֵיהּ. דִּבְגָלוּתָא לָא הֲוָה לִשְׁכִינְתָּא וּלְח"י עָלְמִין מְזוֹנָא אֶלָּא בְּח"י בִּרְכָאן דִּצְלוֹתָא. אֲבָל בְּהַהוּא זִמְנָא אִיהוּ יְהֵא מְזוֹנָא לְכֹלָּא. וְעֵץ הַחַיִּים דְּהוּא אִילָנָא דְחַיֵּי יְהֵא נְטִיעַ בְּגוֹ גִּנְתָּא דְאִתְּמַר בֵּהּ (בראשית ג) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם. וּשְׁכִינְתָּא לָא שָׁלְטָא עַלָּהּ אִילָנָא דְסִטְרָא אָחֳרָא דְאָנוּן עֵרֶב רַב דְּאָנוּן (סוף תצא) עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע. וְלָא תְּקַבֵּל בָּהּ עוֹד טָמֵא הֲדָא הוּא דִכְתִיב (דברים לב) יי׳ בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר. וּבְגִין דָּא לָא מְקַבְּלִין גֵּרִים לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וּתְהֵא שְׁכִינְתָּא כְּגַפְנָא דְּלָא מְקַבְּלָא נִטְעָא מִמִּינָא אָחֳרָא. וְיִשְׂרָאֵל יְהוֹן כָּל עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה. וְיִתְחַזַּר עֲלַיְיהוּ שׁוּפְרָא דְאִתְּמַר בֵּהּ (איכה ב) הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל. וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע אִדַּחְיַין מִנַּיְיהוּ וְלָא מִתְדַּבְּקִין וְלָא מִתְעָרְבִין בְּהוֹן. דְּהָא אִתְּמַר בְּיִשְׂרָאֵל

וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ דְּאִנּוּן עֵרֶב רַב.
וְגָלֵי לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּבְיוֹם אֲכָלוֹ מִמֶּנּוּ גָּרְמוּ
דְּאָבְדוּ ב' אָבְדִין דְּאִנּוּן בַּיִת רִאשׁוֹן וּבַיִת שֵׁנִי. דָּא אִיהוּ
כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת ב' פְּעָמִים. וְאִנּוּן גְּרִימוּ
דְּצַדִּיק יֵחָרֵב וְיִבָּשׁ בְּבֵית רִאשׁוֹן דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה
וּבְבֵית שֵׁנִי דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. דָּא אִיהוּ (ישעיה יט) וְנָהָר
יֵחָרֵב וְיִבָּשׁ. וְנָהָר דָּא (נ"א ו') יֵחָרֵב בְּה' תַּתָּאָה בְּגִין
דְּאִסְתַּלַּק מִנַּיְהּ נְבִיעוּ דִּי' לְאֵין סוֹף. וּמִיָּד דְּיִפְקוּן יִשְׂרָאֵל
מִן גָּלוּתָא עַמָּא קַדִּישָׁא לְחוּד, מִיָּד נָהָר דַּהֲוָה חָרֵב וְיָבֵשׁ
אִתְּמַר בֵּהּ וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן דָּא ו' לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן.
וְנָהָר דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. יוֹצֵא מֵעֵדֶן דָּא אִמָּא עִלָּאָה,
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. דִּבְהַהוּא זִמְנָא
אִתְּמַר בְּמֹשֶׁה וּבְיִשְׂרָאֵל (שם נח) אָז תְּתַעֲנַג עַל יי' בְּעֻנֶּג
דְּאִיהוּ ע' עֵדֶן נ' נָהָר ג' גַּן. וְאִתְקְרֵיאַת קְרָא (שמות טו) אָז
יָשִׁיר מֹשֶׁה וגו' [דף כו ע"ב] שֶׁר לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא יָשִׁיר.
וְאִתְהַפַּךְ לְעֵרֶב רַב ענ"ג לְנֶגַ"ע וּלְאוּמִין דְּעָלְמָא עוֹבְדֵי
עכו"ם כְּגוֹנָא דְּפַרְעֹה וּמִצְרָאֵי דְּפָרַח בְּהוֹן שְׁחִין
אַבַעְבּוּעוֹת. אֲבָל לְיִשְׂרָאֵל יְהֵא ענ"ג. וְדָא אִיהוּ וְנָהָר
יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה
רָאשִׁים. דְּאִנּוּן חֻסַ"ד דְּרוֹעָא יְמִינָא. וּבְהַהוּא זִמְנָא הָרוֹצֶה
לְהַחְפִּים יַדְרִים. וּמַחֲנֶה מִיכָאֵ"ל אִתְשַׁקְיָין מִנַּיְהּ וְעִמֵּיהּ
מַטֵּה יְהוּדָה וְתֵרִין שִׁבְטִין. גְּבוּרַ"ה דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא.
וּבְהַהוּא זִמְנָא הָרוֹצֶה לְהַעֲשִׁיר יַצְפִּין. וּמַחֲנֶה גַּבְרִיאֵ"ל
אִתְשַׁקְיָין מִנַּיְהּ וְעִמֵּיהּ מַטֵּה דָן וְתֵרִין שִׁבְטִין. נְצַ"ח
שׁוֹקָא יְמִינָא וּמִינַּיְהּ אִתְשַׁקְיָין מַשְׁרְיָא דְּנוּרִיאֵ"ל וְעִמֵּיהּ
מַטֵּה רְאוּבֵן וְתֵרִין שִׁבְטִין עִמֵּיהּ. הוֹ"ד שׁוֹקָא שְׂמָאלָא

דְּעָלָה אִתְּמַר לְיַעֲקֹב (בראשית לב) וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ וּמְנִיהּ אִתְּשַׁקְיָין מַשְׁרְיָיא דְּרָפָאֵל דְּאִיהוּ מְמַנָּא עַל אַסְוָותָא דְּגָלוּתָא וְעִמֵּיהּ מַטֶּה אֶפְרַיִם וּב' שִׁבְטִין. דָּבָר אַחֵר וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים אִלֵּין אִנּוּן אַרְבָּעָה דְּנִכְנְסוּ לַפַּרְדֵּס. חַד עָאל בְּפִישׁו"ן דְּאִיהוּ פִּי שׁוֹנֵה הֲלָכוֹת. תְּנַיְינָא עָאל בְּגִיחו"ן. וְתַמָּן הוּא קְבוּר הַהוּא דְּאִתְּמַר בֵּהּ (ויקרא יא) כָּל הוֹלֵךְ עַל גָּחוֹן גַּבְרִיאֵ"ל גְּבַר אֵל עֲלֵיהּ אִתְּמַר (איוב ג) לְגֶבֶר אֲשֶׁר דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיְסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ וְלֹא יָדַע גְּבַר יַת קְבוּרְתֵּיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין דְּאִתְגַּלְיָיא תַּמָּן. וְדָא אִיהוּ רֶמֶז וְלַחֲכִימָא בְּרָמְיָזָא. תְּלִיתָאָה עָאל בַּחִדֶּקֶ"ל חַד קַל וְדָא לִישָׁנָא חַדִּידָא קַלָּא לִדְרָשָׁא. רְבִיעָאָה עָאל בַּפְּרָ"ת דְּאִיהוּ מוֹחָא דְּבֵיהּ פְּרִיָּה וְרִבְיָה. בֶּן זוֹמָא וּבֶן עַזַּאי דְּעָאלוּ בְּקְלִיפִין דְּאוֹרַיְתָא הֲווֹ לָקָאן בְּהוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא (פקודי רנ"ד ע"א) דְּעָאל בְּמוֹחָא אִתְּמַר בֵּהּ דְּעָאל בְּשָׁלֵם וּנְפַק בְּשָׁלֵם. (אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, יוֹמָא חַד הֲוֵינָא בְּבֵי מִדְרָשָׁא, וּשְׁאִילוּ חַבְרַיָּיא מַאי נִיהוּ דְּאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוֹי כְּשֶׁתַּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שַׁיִשׁ טָהוֹר אַל תֹּאמְרוּ מַיִם מַיִם שֶׁמָּא תִּסְתַּכְּנוּן גַּרְמַיְיכוּ דִּכְתִיב (תהלים קא) דּוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי. אַדְּהָכִי הָא סָבָא דְּסָבִין קָא נָחֵית אָמַר לוֹן רַבָּנָן בְּמַאי קָא תְּשַׁתְּדְלוּן. אָמְרוּ לֵיהּ וַדַּאי בְּהָא דְּאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוֹי כְּשֶׁתַּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שַׁיִשׁ וכו'. אָמַר לוֹן וַדַּאי רָזָא עִלָּאָה אִית הָכָא. וְהָא אוֹקְמוּהָ בְּמִתִיבְתָּא עִלָּאָה. וּבְגִין דְּלָא תִּטְעוּן נָחִיתְנָא לְכוּ וּבְגִין לְאִתְגַּלְיָא רָזָא דָּא בֵּינַיְיכוּ דְּאִיהִי רָזָא עִלָּאָה טְמִירָא מִבְּנֵי דָּרָא. בְּוַדַּאי אַבְנֵי שַׁיִשׁ טָהוֹר אִנּוּן [י' י'] דְּמִנְהוֹן מַיִין דַּכְיִין נָפְקִין. וְאִנּוּן רְמִיזִין בְּאָת א רֵישָׁא וְסוֹפָא. ו' דְּאִיהוּ

נְטוּי בֵּינַיְהוּ אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. מָאן דְּאָכִיל מִנֵּיהּ וָחֵי לְעָלַם. וְאִלֵּין ב׳ יוּדִי״ן אִנּוּן רְמִיזִין בְּוַיְיצֵר. וְאִנּוּן תְּרֵין יְצִירוֹת. יְצִירָה דְּעִלָּאִין וְיִצִירָה דְּתַתָּאִין. וְאִנּוּן חָכְמָה בְּרֹאשׁ וְחָכְמָה בַּסּוֹף. תַּעֲלוּמוֹת חָכְמָה. וַדַּאי אִנּוּן תַּעֲלוּמוֹת מֵחָכְמָה עִלָּאָה דְּתִתְחוֹת כֶּתֶר עִלָּאָה. וְאִנּוּן לְקַבֵּל ב׳ עַיְינִין דְּבְהוֹן (שמות יח א) תְּרֵין דִּמְעִין נָחֲתוּ בְּיַמָּא רַבָּא. וְאַמַּאי נָחֲתוּ. בְּגִין דְּאוֹרַיְתָא מִתְּרִין לוּחִין אִלֵּין הֲוָה מֹשֶׁה נָחֵית לְיִשְׂרָאֵל. וְלָא זָכוּ בְּהוֹן וְאִתַּבָּרוּ וּנְפָלוּ. וְדָא גָּרִים אִבּוּדָא דְּבֵית רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי. וְאַמַּאי נְפָלוּ בְּגִין דְּפָרַח ו׳ מִנַּיְהוּ דְּאִיהוּ ו׳ דְּוַיְיצֵר. וְיָהֵיב לוֹן אַחֲרָנִין מִסִּטְרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע דְּמִתַּמָּן אִתְיְיהִיבַת אוֹרַיְתָא בְּאִסּוּר וְהֶתֵּר מִימִינָא חַיֵּי וּמִשְּׂמָאלָא מוֹתָא. וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוֹי כְּשֶׁתַּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שַׁיִשׁ טָהוֹר אַל תֹּאמְרוּ מַיִם מַיִם. לָא תֶּהֱווֹ שְׁקִילִין אַבְנֵי שַׁיִשׁ טָהוֹר (נ״א דְּאִנּוּן ב׳ יודין דְּוַיְיצֵר חָכְמָה עִלָּאָה וְחָכְמָה תַּתָּאָה) לְאַבְנִין אַחֲרָנִין דְּאִנּוּן חַיֵּי וּמוֹתָא דְּמִתַּמָּן (קהלת י) לֵב חָכָם לִימִינוֹ. וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא אַתּוּן תִּסְתַּכְּנוּן גַּרְמַיְיכוּ. בְּגִין דְּאִלֵּין דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע אִנּוּן בְּפָרוּדָא. וְאַבְנֵי שַׁיִשׁ טָהוֹר אִנּוּן בְּיִחוּדָא בְּלָא פָּרוּדָא כְּלָל. וְאִי תֵּימְרוּן דְּהָא אִסְתַּלַּק עֵץ הַחַיִּים מִנַּיְהוּ וּנְפָלוּ וְאִית פָּרוּדָא בֵּינַיְהוּ. דּוּבַּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינַי דְּהָא לֵית תַּמָּן פָּרוּדָא לְעֵילָּא. דְּאִלֵּין דְּאִתַּבָּרוּ מֵאִנּוּן הַוּוֹ. אֲתוֹ לְנַשְּׁקָא [דף כז ע״א] לֵיהּ פָּרַח וְאִסְתַּלַּק מִנַּיְהוּ). דָּבָר אַחֵר וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן. בְּוַדַּאי לְעֵילָּא בְּעֵץ חַיִּים תַּמָּן לֵית קְלִיפִּין נוּכְרָאִין הָדָא הוּא דִּכְתִיב (תהלים ה) לֹא יְגוּרְךָ רָע. אֲבָל בְּעֵץ דִּלְתַתָּא אִית קְלִיפִּין נוּכְרָאִין וַדַּאי. וְאִיהוּ נָטוּעַ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן דְּזָעִיר

אַפִּין. דְּאִיהוּ חֲנוֹךְ מטטרון דְּגַן עֵדֶן דִּלְעֵילָא. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֵית תַּמָּן עַרְטוּמָא לְמֵיהֲוֵי תַּמָּן נַפְתָּל וְעִקֵּשׁ. וּבְגִין דָּא וְנָהָר יוֹצֵא וגו׳ וְיָכִילְנָא לְמֵימַר בְּמטטרון יוֹצֵא מֵעֵדֶן מֵעִדּוּן דִּילֵיהּ. לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן גַּן דִּילֵיהּ פְּרִדֵּס
(תיקון כ״ד) דִּילֵיהּ דְּתַמָּן עָאלוּ בֶּן עַזַּאי וּבֶן זוֹמָא וְאֶלִישָׁע. וּקְלִיפִּין דִּילֵיהּ מִסִּטְרָא דָּא טו״ב וּמִסִּטְרָא דָּא רַע. וְדָא אִסּוּר וְהֶתֵּר כָּשֵׁר וּפָסוּל טוּמְאָה וְטָהֳרָה. קָם חַד סָבָא וַאֲמַר רַבִּי רַבִּי הָכִי הוּא וַדַּאי. אֲבָל עֵץ חַיִּים לָא אִתְקְרֵי אִיהוּ. אֶלָּא הָכִי הוּא רָזָא דִּמְלָה וַייֵצֶר חַד יְצִירָה דְּטוֹב וְחַד יְצִירָה דְּרָע. דָּא אִיהוּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע. עֵץ דָּא אָדָם זְעֵירָא מִסִּטְרָא דְּחַיִּים מִנֵּיהּ וּמִסִּטְרָא דְּמוֹתָא מִנֵּיהּ. תַּמָּן ב׳ יְצִירוֹת דִּילֵיהּ דְּאִנּוּן אִסּוּר וְהֶתֵּר, וַעֲלֵיהּ אִתְּמַר וַייֵצֶר יי׳ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה. וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים. דָּא שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה. עֵדֶן תִּיּוּבְתָּא. וַעֲלָהּ אִתְּמַר וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. הַגַּ״ן שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה. תְּלַת קְטִירִין אִנּוּן נִשְׁמָתָא רוּחָא נַפְשָׁא לְגַבָּהּ. וּבְהוֹן וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. דְּאִיהוּ מִפִּיו מַמָּשׁ אִתְקְרֵי לִשְׁכִינְתָּא דְּאִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים. מִיָּד דַּאֲמַר מִלִּין אִלֵּין סָלִיק לְעֵילָא. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן חַבְרַיָּיא בְּוַדַּאי מַלְאָכָא הֲוָה. וּבְוַדַּאי סָמִיךְ אִית לָנָא מִכָּל אֲתַר. פְּתַח קְרָא אֲבַתְרֵיהּ׃

וַיִּפַּח יי׳ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּנִּיחֵהוּ בְּגַן עֵדֶן וגו׳. וַיִּפַּח מֵאָן נְטִיל לֵיהּ. אֶלָּא נְטִיל לֵיהּ מִדּ׳ יְסוֹדִין דְּאִתְּמַר בְּהוֹן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים. אַפְרִישׁ לֵיהּ מִנְּהוֹן וְשַׁוֵּי לֵיהּ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. כְּגַוְנָא דָּא יַעְבִּיד קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא לְבַר נָשׁ דְּאִתְבְּרֵי מֵד' יְסוֹדִין. בְּזִמְנָא דְּתָב בְּתִיּוּבְתָּא וּמִתְעַסֵּק בְּאוֹרַיְתָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לֵיהּ מִתַּמָּן. וַעֲלַייְהוּ אִתְּמַר וּמִשָּׁם יִפָּרֵד. אַפְרִישׁ נַפְשֵׁיהּ מִתַּאֲוָה דִּילְהוֹן וְשַׁוֵּי לֵיהּ בְּגִנְתָּא דִּילֵיהּ דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא. לְעָבְדָהּ בְּפִקּוּדִין דַּעֲשֵׂה. וּלְשָׁמְרָהּ בְּפִקּוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה. אִי זָכָה לְנַטְרָא לָהּ אִיהוּ יְהֵא רֵישָׁא עַל ד' יְסוֹדִין. וְאִתְעֲבִיד נָהָר דְּאִתְשַׁקְיָין עַל יְדֵיהּ וְלָא עַל יְדָא אָחֳרָא וְאִשְׁתְּמוֹדְעִין בֵּהּ דְּאִיהוּ רִבּוֹן וְשַׁלִּיט עֲלַייְהוּ. וְאִי עָבַר עַל אוֹרַיְתָא אִתְשַׁקְיָין מִמְּרִירוּ דְּאִילָנָא דְּרַע דְּאִיהוּ יֵצֶר הָרָע. וְכָל אֲבָרִין דְּאִנּוּן מֵד' יְסוֹדִין אִתְּמַר בְּהוֹן (שמות א) וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם וגו' וַיְמָרְרוּ בְּמְרִירוּ דְּמָרָה. וּלְגַבֵּי אֲבָרִין קַדִּישִׁין דְּגוּפָא דְּאִנּוּן מִסְטְרָא דְּטוֹב עֲלַייְהוּ אִתְּמַר (שם טו) וַיָּבוֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מַיִם מִמָּרָה וגו'. כְּגַוְונָא דָּא אָמְרוּ מָארֵי מַתְנִיתִין וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוֹדָה קָשָׁה בְּקוּשְׁיָא. בְּחוֹמֶר בְּקַל וָחוֹמֶר. וּבִלְבֵנִים בְּלִבּוּן הִלְכְתָּא. וּבְכָל עֲבוֹדָה בַּשָּׂדֶה דָּא בְּרַייְתָא. אֶת כָּל עֲבוֹדָתָם וגו' דָּא מִשְׁנָה. אִם תֵּייבִין בְּתִיּוּבְתָּא אִתְּמַר בְּהוֹן (שם) וַיּוֹרֵהוּ ה' עֵץ. וְדָא עֵץ חַיִּים וּבֵיהּ וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם. וְדָא מֹשֶׁה מָשִׁיחַ דְּאִתְּמַר בֵּהּ (שם יז) וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ. מַטֵּ"ה דָּא מטטרון מִסְטְרִיהּ חַיִּים וּמִסְטְרִיהּ מִיתָה. כַּד אִתְהַפַּךְ לְמַטֵּה אִיהוּ עֵזֶר מִסְטְרָא דְּטוֹב. כַּד אִתְהַפַּךְ לְחִוְיָא אִיהוּ כְּנֶגְדּוֹ. מִיָּד (שם ד) וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסָר לֵיהּ בִּידָא דְמֹשֶׁה וְאִיהוּ אוֹרַיְתָא דִּבְעַל פֶּה דְּבֵיהּ אִסּוּר וְהֶתֵּר. מִיָּד (לעיל ו ע"ב) דְּמָחֲא בֵּהּ בְּטִינָרָא נְטַל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּידֵיהּ. וְאִתְמַר בֵּהּ (שמואל ב כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֶּׁבֶט לְמִחְאָה לֵיהּ בֵּהּ. וְשֵׁבֶ"ט אִיהוּ יֵצֶר

הָרָע חִוְיָא. וְכֻלָּא אִיהוּ בְּגָלוּתָא מֵחֲמַת דִּילֵיהּ. וְעוֹד וּמִשּׁוּם יִפְרֹד. זַכָּאָה אִיהוּ בַּר נָשׁ דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְתָא. דִּבְזִמְנָא דְּנָטֵיל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵהַאי גּוֹפָא מִד' יְסוֹדִין, אִתְפְּרַשׁ מִתַּמָּן וְאָזֵיל לְמֶהֱוֵי רֵישָׁא בִּד' [דף כו ע"ב] חֵיוָן וְאִתְמַר בְּהוֹן עַל כַּפַּיִם יְשָׁאוּנְךָ וגו':

וַיְצַו יי' אֱלֹהִים וגו' הָא אוֹקְמוּהָ לֵית צַו אֶלָּא עֲבוֹדָה זָרָה דְּמִתַּמָּן אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאִיהִי בַּכָּבֵד. דְּמִינָּהּ תִּכְבַּד הָעֲבוֹדָה דְּאִיהִי עֲבוֹדָה זָרָה לֵיהּ וְהַכָּבֵד כּוֹעֵס. וְהָא אוֹקְמוּהָ כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה דָּא אִיהוּ וַיְצַו. עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דָּמִים כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בראשית ט) בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ. וְדָא מָרָה חַרְבָּא דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (משלי ה) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת. לְאֹמֶר דָּא גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְדָא טְחוֹל עֲלֵיהּ אִתְּמַר (שם ל) אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וגו' דְּטְחוֹל לֵית לֵיהּ פּוּמָא וְעַרְקִין וְאִתְשַׁקְיָא מֵעֲכִירוּ דְּדָמָא אוֹכְמָא דְּכָבֵד וְלָא אַשְׁפַּחְנָא לֵיהּ פּוּמָא. וְדָא אִיהוּ אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וגו'. כָּל שׁוֹפְכֵי דָּמִים מִמָּרָה אִנּוּן. דְּעַרְקִין דְּדָמָא דִּלְבָּא מִיָּד דְּחָזְאן מָרָה כָּלְהוֹן בָּרְחִין מִקַּדְמָהּ. וְעָרְיִין כֻּלְּהוֹ אִתְכַּסְיִין בַּחֲשׁוֹכָא בְּדַם אוֹכְמָא דְּטְחוֹל. מָאן דַּעֲבַר עַל שְׁפִיכַת דָּמָא וַעֲבוֹדָה זָרָה וְגִלּוּי עֲרָיוֹת גַּלְיָא נִשְׁמָתֵיהּ בְּכָבֵד מָרָה טְחוֹל וְדַיְינִין לֵיהּ בַּגֵּיהִנֹּם וּתְלַת מְמַנָּן עֲלַיְיהוּ מַשְׁחִית אַף וְחֵימָה. ט"ו עָרְיִין אִנּוּן כְּחִשְׁבַּן י"ה. וְשִׁית אָחֳרָנִין כְּחִשְׁבַּן ו'. קַדָּם דְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא וּשְׁכִינְתָּא עִמְּהוֹן. מַנִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל (ויקרא יח) עֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה. וְדָא גָּלוּתָא אִיהוּ גִּלּוּי עֶרְוָתָהּ דִּשְׁכִינְתָּא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (ישעיה נ)

וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם. וְעַל גְּלוּי עֲרָיוֹת גָּלוּ יִשְׂרָאֵל וּשְׁכִינְתָּא בְּגָלוּתָא. וְדָא אִיהִי עֶרְוָה דִּשְׁכִינְתָּא. וְהַאי עֶרְוָה אִיהִי לִילִית אִמָּא דְּעֵרֶב רַב. וְעֵרֶב רַב אִנּוּן עֲרָיוֹת דִּילָהּ וַעֲרָיוֹת דְּיִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָּא דַּעֲלֵיהּ אִתְּמַר (ויקרא יח) עֶרְוַת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה. וְאִנּוּן אַפְרִישִׁין בֵּין ה' ה' דְּלָא אִתְקְרִיב ו' בֵּינַיְהוּ הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (אחרי מות עד) עֶרְוַת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה. וְאִנּוּן שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה וְתַתָּאָה. דִּבְזִמְנָא דְּעֵרֶב רַב דְּאִנּוּן (סי' נג"ע ר"ע) נְ'פִילִים גִּ'בּוֹרִים עַ'מְלֵקִים רְ'פָאִים עַ'נָקִים בֵּין ה' ה', לֵית רְשׁוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקָרְבָא בֵּינַיְהוּ. וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה יט) וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ יֶחֱרַב בְּה' עִלָּאָה וְיָבֵשׁ בְּה' תַּתָּאָה. בְּגִין דְּלָא יִתְפַּרְנְסוּן עֵרֶב רַב מִן ו' דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. וּבְגִין דָּא לֵית קְרִיבוּ לְו' בֵּין ה' ה' בִּזְמָנָא דְּעֵרֶב רַב בֵּינַיְהוּ. וְלֵית רְשׁוּ לְאָת י' לְקָרְבָא בְּה' תִּנְיָינָא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב עֶרְוַת כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה. וְאִנּוּן אַפְרִישׁוּ בֵּין ו' לְה' עִלָּאָה הַדָּא הוּא דִּכְתִיב עֶרְוַת אֵשֶׁת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה. דְּי' אִיהוּ אָב. ה' אֵם. ו' בֵּן. ה' בַּת. וּבְגִין דָּא מָנֵי לְגַבֵּי ה' עִלָּאָה. עֶרְוַת אֵשֶׁת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה. עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַּת אָבִיךָ דָּא ה' תַּתָּאָה. אֶת בַּת בִּתָּהּ וְאֶת בַּת בִּתָּהּ אִנּוּן ה"א דְּאִנּוּן תּוֹלְדִין דְּה'. עֶרְוַת אֲחִי אָבִיךָ דָּא יו"ד דְּאִיהוּ תּוֹלְדָה דְּאָת י' וְאִיהוּ אָח לְוא"ו. סוֹף סוֹף בִּזְמָנָא דְּעֵרֶב רַב מְעוֹרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל לֵית קְרִיבוּ וְיִחוּדָא בְּאַתְוָון שֵׁם ידו"ד, וּמִיָּד דְּיִתְמַחוּן מֵעָלְמָא אִתְּמַר בְּאַתְוָון דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ידו"ד אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וּבְגִין דָּא אָדָם דְּאִנּוּן יִשְׂרָאֵל אִית לוֹן יִחוּדָא בְּאוֹרַיְתָא דְּאִתְּמַר בָּהּ (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְאִיהִי מַטְרוֹנִיתָא מַלְכוּ"ת.

הלימוד מוקדש
לעילוי נשמת
סלביה סימה בת
מנחם מנדל ז"ל
נלב"ע כ"ד אייר
תשפ"ד
ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס לזכות
הילדה
מלכה בת
רעות תחי׳
שזכות לימוד התורה תגן
בעדה שתזכה לרפואה
שלימה ברנ״ב אבריה
ושס״ה גידיה במהרה
בתוך שאר חולי עמו
ישראל, אמן

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת מטות מסעי

יום ראשון	כב 28	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לג ירושלמי: פסחים עא תוספתא: ערכין ג נ"ך: דניאל ב משניות: מעשרות ג זוהר: חלק א עמ' קיג-קיד	עלות השחר (72 דק') ... 4:37 | חצות היום ..... 12:45 נץ החמה ..... 5:49 | שקיעה ..... 7:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:35 | צאת הכוכבים ..... 7:55 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:17 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:50
יום שני	כג 29	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לד ירושלמי: ביצה א תוספתא: ערכין ד נ"ך: דניאל ג משניות: מעשרות ד זוהר: חלק א עמ' קטו-קטז	עלות השחר (72 דק') ... 4:38 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:50 | שקיעה ..... 7:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:36 | צאת הכוכבים ..... 7:54 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:17 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:49
יום שלישי	כד 30	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לה ירושלמי: ביצה ב תוספתא: ערכין ה נ"ך: דניאל ד משניות: מעשרות ה זוהר: חלק א עמ' קיז-קיח	עלות השחר (72 דק') ... 4:39 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:51 | שקיעה ..... 7:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:36 | צאת הכוכבים ..... 7:53 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:18 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:49
יום רביעי	כה 31	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לו ירושלמי: ביצה ג תוספתא: תמורה א נ"ך: דניאל ה משניות: מעשר שני א זוהר: חלק א עמ' קיט-קכ	עלות השחר (72 דק') ... 4:39 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:51 | שקיעה ..... 7:36 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | צאת הכוכבים ..... 7:52 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:18 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:48
יום חמישי	כו 1	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לז ירושלמי: ביצה ד תוספתא: תמורה ב נ"ך: דניאל ו משניות: מעשר שני ב זוהר: חלק א עמ' קכא-קכב	עלות השחר (72 דק') ... 4:40 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:52 | שקיעה ..... 7:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | צאת הכוכבים ..... 7:51 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:18 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:47
יום ששי	כז 2 הדלקת נרות (40 דק'): 6:54 (20 דק'): 7:14	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לח ירושלמי: ביצה ה תוספתא: תמורה ג נ"ך: דניאל ז משניות: מעשר שני ג זוהר: חלק א עמ' קכג-קכד	**ערב שבת קודש** עלות השחר (72 דק') ... 4:41 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:53 | שקיעה ..... 7:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | צאת הכוכבים ..... 7:51 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:18 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:46
שב"ק	כח 3 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:45	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא לט ירושלמי: ביצה ו תוספתא: תמורה ד נ"ך: דניאל ח משניות: מעשר שני ד זוהר: חלק א עמ' קכה-קכו	**שבת מברכין פרשת מטות מסעי** עלות השחר (72 דק') ... 4:42 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:54 | שקיעה ..... 7:33 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:38 | צאת הכוכבים ..... 7:50 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:19 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:45

מולד חודש אב יהיה בליל שני בשעה 1, 53 דקות ו 11 חלקים

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וָעֵד אֲשֶׁר אֵין לוֹ אֶלָּא רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הוּא יַצְלִיחַ מְאֹד - הֵן בְּגַשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחָנִי!

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)